

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felöljáró szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut. 28.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	14.40
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy órára	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy órára	1.40

Hogyan lehet sok pénzt nyerni?

Ne féljen senki, nem akarunk mi itt uzsoráskodásra biztatni! Csak leírjuk tapasztalatainkat, melyeket a háborus konjunkturák kedvező kihasználása körül tettünk. Szörnyűség, ami most a háborus föld- és házvásárlásoknál történik. Elmondunk egy esetet. Itt Paliuson tavaly ősszel egy szabadkai bank el akarta adni a kezelésé alatt levő egyik villát 20,000 koronáért. A házat boldogra, boldogtalanná akarták sózni, mert mindenáron meg akarták tőle szabadulni, amaz egyszerű okból, mert kevés hasznot hoz most az ingatlan és mégis sok vele a veszélyesség egy bank részére. Szeptemberben 25,000 koronát ígért érte egy vevő, de erre már vérszemot kaptak a bankdirektorok és fölruktatták a villa árát 32,000 koronára. El is adták 31,000-ért. Az új gazda egy évig lakott a villában, de mivel folyton kérték tőle a házat az új venni szándékozók, végre elhatározta magát, hogy tulajdonra rajta. Sikertült is „megszabadulnia“ tőle potom 50,000 koronáért. Ez történt szeptember elsején.

De mit tesz Isten? Az új tulajdonos október elsején be akart költözködni a villába. De nem mehetett be. Miért? Egyszerűen azért, mert odament hozzá egy legujabbvásárló és kérdezte, mennyiért adná el neki a házat azonnal. Ő gondolkozott, 70,000 koronát akart kérni, de 80,000 mondott ki. Stimmt! — mondotta a bácsi és megkötötték az alkut. Ehhez aztán nincs egy szavunk se, csak az, hogy így lehet sok pénzt keresni: házvásárlással.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

Németországnak szüksége van repülőbázisra.

Berlin, okt. 5. Wolff-ügynökség jelenti: Az ellenséges repülők újabb támadásokat tettek, de semmi kárt nem okoztak. Németországnak szüksége van egy oly repülőbázisra, mely távol tudja tartani az ellenséges repülőket. Ha az ellenséges repülők megakadályozására létesítendő bázis Belgiumban lesz, úgy az ország szive is meg van védve az ellenséges támadásoktól. Jellemző az angolokra nézve, hogy a Deli Neuw legutóbbi számában így is: Londonnak bele kell nyugodnia, hogy ezidőszerint nincs csálhatatlan eszköz a védelemre. — Ugyanebből az okból követeli Németországtól, hogy Belgium ne kerüljön katonai függőségbe az ántántal.

Ellenséges hajók a víz alatt.

Berlin, okt. 5. Wolf ügynökség jelenti: a portugáliai partvidéken és a Gibraltári-soros körül 13 ellenséges szállító és kereskedelmi hajót süllyesztettek el buvárhajóink. Az elsüllyesztett hajók tonnatartalma 29 ezer.

Mezőssy és Ugron távozása.

Budapest, okt. 5. Ellenzéki lapok Mezőssy és Ugron királyi kihallgatásának tényéből arra következtetnek, hogy a két miniszter megbízatása megrendült és nemsokára behívetkezik Mezőssy és Ugron távozása. Ezzel szemben hivatalos helyről kijelentik, hogy a két miniszter távozásáról forgalomba került hírek teljesen nélkülözik az alapot.

Svéd lapok Czernin nyilatkozatáról

Stockholm, okt. 5. A svéd sajtó barátságosan fogadta Czernin nyilatkozatát. Kijelentik, hogy Czernin ama szavaira, mely szerint a béketárgyalások közös megegyezésen alapuló egyetértésben már most megkezdődhetnek, — nem sokáig késik a visszautasító válasz.

Churchil szerint nem lehet békét kötni.

Rotterdam, okt. 5. Churchill egy beszédében kijelentette, hogy a mostani idő nem alkalmas a békekötésre. Wilson és Asquith egyetért abban, hogy a cél a porosz militarizmus letörése. A porosz junkerekkel sem most, sem később nem tárgyalnak. Bűn volna a háborút a kitűzött célok elérése előtt befejezni, amikor a buvárhajók ellenére a gazdasági és a harei helyzet is kedvező és mindig kedvezőbb lesz.

Elpusztult Japán rizstermése.

Amsterdam, okt. 5. Tokióból jelentik: Október elsején Japánban taifun pusztított. 138 ember meghalt, 212 eltűnt, sok százan megsebesültek. 1346 falu elpusztult. A forgalom teljesen megakadt, az ezévi rizstermés elpusztult.

Ujfajta repülőeszköz.

Bécs, október 5. Luganói távirat jelenti, hogy Milanóban próbautat tettek egy légi járművel, amely félig ballon, félig aeroplan. A próbaut korszakot jelentő eredménnyel végződött.

Egy szemtanu Tower megsérüléséről.

Bécs, okt. 4. A Neue Freie Presse mai estilapja jelenti hágai levelezőjének távirata alapján: Egy Londonból hazaérkezett hollandus, aki szemtanuja volt a német légitámadásnak, elmondta a többi közt, hogy ő maga látta, hogy a Tower egyik tornya elpusztult s a város középpontjába is hullottak le ellenséges bombák. Szeptember 27-én egy lakótanyát találtak el a bombák, amelyek sok katonát megölték.

Ott egye meg a fene!

A „legműveltebb magyar olvasóközönség heti szépirodalmi lapjának“ az Uj Időknek stílusát ajánlja egyik olvasónk szerkesztőnk tollára. Mult heti 38-ik számában csak úgy nyüzsög benne a koresmai társalgásnak „kraftausdruckja“.

Az egyik elbeszélésben az inas ilyen hangon értekezik méltóságos asszonyával: „Ott egye meg a fene, akármilyen ember vagyok is, de apa vagyok és ha az a mostoha rosszul bánik a leányommal, leütöm a derekát, az istenit az anyjának!“

Egy másik lapon dr. Lázár Béla Jókai szájába ilyen szavakat ad: „Ejnye, azt a Pázmándi istenedet, ha a körmöm közé kerülsz.“ — Érdekes, hogy a minden heti szerkesztői üzenetek között ezeket a neveltségig megszóktatott sablonos válaszokat olvassuk ugyanebben a szépirodalmi lapban:

„Beküldött dolgozata sem tárgyban, sem hangban nem éri el a mi színvonalunkat“, vagy: „Kisebb igényű lap talán használhatná, de a mi olvasóközönségünk nagyon el van kényeztetve stílus dolgában“ stb.

Gratulálunk a Herceg Ferenc csemetéi által az Uj Idők elkényeztetett publikumának.

A szabadkai vasúti munkások sztrájkja.

Tegnap délután két órákor Magyarország összes vasúti munkásai lettek a sztrájkban. A szabadkai vasúti munkások is csatlakoztak a sztrájkhoz és a munka beszüntetéséről még tegnap értesítették az üzletvezetőséget.

Ma már egyetlen vasúti munkás sincs az országban, aki ne lépett volna be a sztrájkolók táborába. A munkaszünetnek országos okai vannak. Annak ellenére, hogy a király is elismerte a bizalmiférfikkal való szervezkedés szükségességét, a bizalmi férfiakat behívták katonai szolgálatra.

A szabadkai vasúti munkások sztrájkjához ma csatlakoztak a pályafenntartási, raktári és szertári munkások is. A sztrájkot ma délelőtt egy bizottság bejelentette a főkapitányságon, ahol a legbarátságosabban fogadták a bizottság tagjait és csupán arra kérték őket, hogy rendezés ne történjék.

A tárgyalások a bizalmiférfiak felmentésére vonatkozóan ma egész délelőtt folytak. A munkások kérését az igazgatóság valószínűleg teljesíteni fogja.

Merénylet

Mamuzsich mérnök ellen.

Tegnap délután Mamuzsich Pál városi mérnök kiment hasonló nevű nagybátyjához, aki radonováci gazdaságában foglalkozik. Beszélgetés közben beállított egy szakaszvezető, aki rendkívül jó összeköttetéseire hivatkozva azt az ajánlatot tette a mérnök nagybátyjának, hogy fiát felmenteti a katonai szolgálat alól. A mérnök azonnal figyelmeztette nagybátyját, hogy itt széhhátosságról van szó, utasítsa ki a zugsführert, ami be is következett.

Alkonyat táján, mikor Mamuzsich Pál mérnök a városba igyekezett, Radonovac mellett a bokrokból rálőttek. A golyó a füle mellett sivitott el. Mikor felszállt a villamosra, ott megismerte a szakaszvezetőt, aki délután nagybátyjának ajánlatot tett. Együtt utaztak — mintha nem ismerték volna egymást — egész a Pest-szállodáig ahol a szakaszvezetőt a rendőr letartóztatta és bekísérték az ügyeletes rendőrkapitányhoz.

A szakaszvezetőt őrizetbe vették és eille az eljárást megindították.

Tűz a pipa miatt.

Szárity Ignác 84 éves verusiesi lakos, mint afféle öreg ember, szenvedélyes pipás volt. Reggel már az ágyban pipára gyújtott és este a pipával a szájában feküdt le. Most is, amint reggel fölült ágyán az istállóban, mindjárt rágyújtott a pipára és az égő gyújtószálat ledobta a földre, a szalma közé. Kiment aztán az udvarra; de néhány perc múlva látta, hogy erős füst tödul ki az istállóból. Az eldobott gyújtó fölgyújtotta az istállót, amely a mellette levő öllal együtt teljesen le is égett.

Az öreget gondatlanságból történt tüzvészokozás miatt följelentették a szabadkai kir. járásbíró-ságon.

Szabadka kulturszomja.

Mélyen elszomorító érzéssel olvassuk mostanában vidéki lapársaink hasábjain a színházak kapunyitására megírt sorokat. Csak magunkra gondolunk ilyenkor és fájdalmasan látjuk Szabadka kultúrájának jövőjét. A százezer lakosu város leégett színházzal hirdeti kultúrvágyát, melyet azonban — vigasztalásul szolgálhat — csak a város képvisel ilyen értelemben.

Baloghy főispán szavai igazak voltak. Székfoglalójakor mondta: látom Szabadka népében a kultúrérzéket, csak nevelni kell azt. Ez állításra lépten-nyomon találhatunk dokumentumokat. Hogy egy aktuális bizonyítékkal szolgáljunk, felemlítjük a Korzó Mozi helyze-

tét. Naponta zsufofolásig tömve vannak a mozgókép-színházak. Az új mozgókép-színház megnyitása új publikumot teremtett.

Ezzel szemben látjuk, hogy a város mit sem törődik a színház kérdéssel. Egy szűk oduba zsugorítja a művészetet. Belepréseli a legszűkebb határok közé, ahol még önmaga előtt sem tud érvényesülni. A városnak a kultúra ellen elkövetett e merénylétével szemben pedig látjuk a tehetetlen belenyugvást, mely csak csupán részvételt tekint e dicstelen helyzet felé, melyet a legnagyobb áldozatok árán is meg kellene változtatnunk.

Kiugrott a vonatból

A vonatok túlszűfofoltsága sok szerencsétlenségnek volt már okozója. Nem mulik el hét, hogy ne kellene hírt adnunk az ebből eredő szerencsétlenségek kimeneteléről, melyek a legtöbb esetben végzetesek szoktak lenni.

Most is Haris Ferenc 13-14 éves gyerek járt szerencsétlenül. Az ő állítása szerint a vonat kocsijai annyira túl voltak zsúfolva, hogy ő a lépcsőre szorult. A budapesti vonattal akart Szabadkára utazni. Húlsalon azonban, ahol már egyébként is tömve voltak a

kocsik, még mindig szálltak fel utasok. Haris helye ezáltal mind szűkebb és szűkebb lett. Mikor a vonat elindult oly szerencsétlenül járt, hogy a lépcsőről leesett.

Az esés következtében jobb lába az alszáron eltört. Fején is több apró zuzódást szenvedett.

Az utasok állítása Hariséval szemben áll, mert azt mondják róla, hogy a mozgó kocsirol leugrott. A megsebesült gyereket beszállították a szabadkai vasúti állomásra, honnan a mentők vitték ki a Mária Valéria kórházba.

Még a hintó esővédőjét is ellopják.

A lopás mestersége manapság már annyira általános lett, hogy nincs talán az a kicsi patkószeg, amelyet el ne emelnének nyveskező tettesek és sohasem tudja az ember, kiben lehet megbízni és kiben nem. Múltkor községben Piukovics Pál Antal földbirtokosnak a cséplőgépénél Oláh István tatabázi lakos volt a fűtő. Oláh gondolt egyet és rendes keresete mellett még mellékesen is szeretne tenni pár koronáskára, de nem rendes uton, hanem lopással. A földbirtokos leányától elkérte a

padláskulcsot, hogy keres ott fönn valamit, amire neki szüksége volna. Ki is választott a padlásról egy 250 koronás sevré-eszmat, lekasztotta a szegről és elvitte. Mástor meg Piukovics hintójának börtől készült esővédőjét vágta le (200 korona). Azután a cséplőgépnek, melynél dolgozott, 4 méter hosszú hajószíjját emelte el (260 K). Ezt a szíjját meg is találták lakásán a banyatemence mögött elrejtve. Bonyoskezü munkájáért Oláh István a szabadkai kir. törvénytörök fogja felelősségre vonni.

Árdrágítók a rendőrbíró előtt.

Amíg maximális árak lesznek, árdrágítás is lesz. Lesz pedig azért, mert a közönség nem tud kellőképpen fellépni az árdrágítókkal szemben. Ez állításunkat azonban — úgy látszik — most az egyszerű maga a közönség cáfolja meg.

Ismeretes, hogy a fővárosban, ha nem is teljesen orosz mintára, de a napokban megalakult a maximálisták pártja. A hír Szabadkán is élénk visszhangot keltett, mert tegnap délután városunkban is megalakították a pártot. A szabadkai maximálisták, miként a fővárosiak, célul tűzték ki, hogy megakadályozzák minden árdrágítási törekvést. A maximálista mozgalomhoz tekintélyes számban csatlakoztak is valamennyien becsületszavakra megfogadták, hogy maximális áron felül nem vásárolnak. Az üzletekben és egyéb vásárló helyeken az árukat egyszerűen becsomagolják és nem kérdezik mennyibe kerül, mert hiszen ugyis tudják. Becsomagolás után pedig a maximális árat szurkolják le.

Hisszük, hogy a szabadkai maximálisták mozgalma nagy segítség-

gére lesz a rendőrségnek, mert abban az esetben, ha az áru tulajdonosa nem lenne hajlandó átengedni az árut a maximális áron a maximálisták rendőri hívnak. Erre pedig valószínűleg nem lesz szükség. — A maximálista mozgalmat megelőzően egyébként Szabadkán már voltak szervezeten maximálisták. Egy ilyen maximálista följelentése alapján került ma Pölhe Ferenc H. kö. Folyó-utca 153. szám alatti lakos dr. Brestyánszky Miklós tb. rendőrfőkapitány elé. Pölhe ugyanis a hálat lakása udvarán jóval a maximális áron felül árusította. Pölhe ügyében azonban új tárgyalást tűztek ki.

Ma tárgyalta Brestyánszky kapitány még Nagy Istvánné és Elgecz József ügyet. Nagy Istvánné a zöldség kilóját 6 koronáért árusította. Elgecz malomtulajdonos pedig többszöri felszólítás ellenére se szállította be a haditermőanyag a vámgabonát.

A „Délvidék“ már fél ket-

Beszédek.

(XXVI)

A főispán válasza a zsidó áldásra.

(Folytatás.)

Egy az Uristen és ha én megérdemlem, ezt az imát, meg fogja hallgatni.

A helyőrség tisztikarának üdvözlöte.

Tiry Géza vezérőrnagy beszéde.

Engedje meg Méltóságod, hogy a helyőrségi tisztikar nevében magas állásának elfoglalása alkalmával tiszteletteljesen üdvözlöljem és működéséhez szívélyes szerencsekívánatunkat kifejezzem. Kérjük Méltóságod bizalmát és támogatását, hogy a katonaság és polgári hatóságok között jelenleg fennálló jó viszony továbbra is fejlőd-
jék és fenntartassék. Együttal bátorodom a csapatok parancsnokait Méltóságodnak bemutatni.

A főispán válasza a helyőrség tisztikarának.

Ma már nem arról van szó, hogy a polgárság és a tisztikar között a jó viszony fennálljon. Én úgy látom a helyzetet, hogy nekünk még szorosabb kapcsolatba kell lépünk, mint amit e szó kifejez: jó viszony.

Mélyen Tisztelt Uraim! Mára egyrészt minden civil ember katonára, mert hiszen mi valamennyien a mi életünket, vérünket, tudásunkat odaadtuk a hazának. A néphadsereg vivja meg ezt a nagy csatát és éri el a csodálatos eredményeket. Viszont minden katona egy kicsikét civil is, mert alkalma és módja van belenézni a civil lakosságban, a polgároknak a lelkébe. És ha ezután így egyik a másiknak a lelkét megvizsgálja, a civil a katonáét, a katona a civilét: egyszer arra kell rájóniuk, hogy itt teljes harmónia van, egy egységnek kell uralkodnia; hiszen nem lehet más célja Magyarországnak a polgári embernek sem, mint a katonának.

És tehát e szíves szavakat úgy fogom fel és úgy értelmezem, hogy nemcsak a viszonyt iparkodom ápolni, smennyiben a hatáskörömbe esik, hanem az lesz a közéleti fejlődésnek a legnagyobb eredménye, ha a teljes érzelmi közönség meglesz a katonaság és polgárság között. Ezt elérni, királynak és hazának üdvére célunk és törekvésünk.

(Folytatjuk.)

Lipka Pioskop

Amerikai mestermű

A csereházasság

Egy nászutazás vidám története 4 telv. főszeréplő

WURIAN MARTIN

péntek, szombat, vasárnap 5 és 8 vasárnap 3, fél 5, 6 és 8 órákor.

Agyonütötte az apját.

— Ilyen a rossz nevelés. —

Szörnyű tettről ad hirt vaskuti tudósítónk. Már sokszor panaszkodtunk lapunk hírszámbain a hiányos és határozatlan rossz irányú gyermeknevelésről. Tudunk eseteket arra, hogy a 14—15 éves gyerekek megverik a szüleiket, mert már csecsemő koruktól fogva arra nevelik őket, hogy a gyerekeknek mindent szabad, a gyerek hadd legyen ur. Később aztán siránkoznak a szülők azon, hogy „elromlott” a fiuk, vagy a lányuk. (A lányok sokszor még sokkal inkább elromlanak, mint a fiuk.)
Most Vaskuton történt egy rémes eset. *Harbeit* Antal 76 éves gazdaember valami miatt nagyon megharagudott Mihály nevű fiára, úgyhogy meg akarta verni. Beszaladt az öreg a kamrába és onnan egy szőlőgyömszőlő fával jött ki s egyenesen a fiának tartott vele. A fiu kikapta apja kezéből a fát és úgy megütötte vele, hogy az rögtön összeesett és háromnegyed óra múlva meg is halt.

Harbeit és a fia már többször is veszekedtek és a fiu azzal védekezett, hogy nem akarta megölni az apját, hanem csak *ijedségből* kapta ki a kezéből a fát és ütötte meg vele a szülőjét. A gyilkos fiut, aki beteges, nem tartóztatták le, mert a szokásától nem tartanak.

Hat métermázsas dohányt loptak.

Nyílt utcán hordták el az állomásról

Titokzatos ügyben nyomoz Szabadkán a csendőrség és a rendőrség. Az eset olyan különös, hogy majdnem humoros is. Jó éppár napja történt már a dolog, de eddig semmi eredménye nincs a nyomozásnak: A dolog úgy történt, hogy Zombor felől beérkezett a szabadkai állomásra az 1273-as számú tehervonat, melynek két vagonjában boszniai leveles-dohány szállítmány volt. Olomzár volt mind a két kocsi, de a zár az egyik vagonról le volt ütve és bizonyított belőle 6 métermázsas dohány.

Legérdekesebb az ügyben az, hogy többen látták is, amint a dohányt fényes nappal az állomás előtt 300—400 lépésnyire várakozó egyfogatú kocsira hordták ki és azzal a város felé elhajtottak. Sem a dohányhordó embereket, sem a kocsisokat és a kocsit azonban még mindig nem sikerült kinyomozni. A dohány a németeké volt és a károsult maga a német állam, amely be is jeleatette kárát. Ez a kár hozzávetőleges becslés szerint, ha a dohány mai „forgalmi” árát vesszük alapul (80 korona kilónként), 48 ezer korona.

A nyomozást még mindig folytatják, de — mint a nyomozó közegek maguk bevallják — a siker minden reménye nélkül.

— **Koszorúmegváltás.** A szabadkai főgimnázium tanári kara *Dimitrijević* Szvetozár elhalálása alkalmából 30 koronát juttatott a *Délvidék* útján — koszorúmegváltás címén — a hadiárva és özvegyek javára.

NAPI HIREK.

Vidám vasuti élet a tengerimalacokról.

Megérkezik két tengeri malac utánvétellel egyik vasuti állomásra. A címzett sokalja a szállítási díjat s vitatja, hogy a tengerimalac az csak olyan, mint egy másfajta malac. A vasut azonban azon az állásponton van, hogy a tengeri malac nem malac s a tarifa is így szól. A címzett ezt nem fogadja el.

Ir egy levelet az igazgatóság-nak, hogy a tengeri malac igenis malac s nem külön akármelyik malacnál. Az iroda, ahova reklamációját intézte, elküldte a levelet a tarifaosztálynak, amely megküldte a címzettnek a díjszabást. Ezt nem fogadja el a címzett s egy zoológust kér fel véleményre, aki szerencsétlenségre Berliuben van tanulmányuton. Ez alatt az idő alatt a tengeri malacok a vasuti kocsiban megsaporodtak. Az állomás jelenti, hogy a tengeri malacok tartása igen drága s el kell adni őket. Sürgönyutasítás megy:

— **Kitüntetések.** A hivatalos lap mai száma szerint bronz vitézségi érmet kaptak: Balezó Géza hadnagy, Kamény Olivér hadapród, Dobrovics Károly hadnagy, Becker István hadapródjelölt, Kappel János honvéd, Bánseky István és Török Sándor népfelkelők, Jankovics András honvéd, Lehr Fülöp tüzér, Katona Pál népfelkelő, valamint a 6-os honvéd ezredben; a vas érdemkeresztet kapták a vitézségi érem szalagján Tóth József, Fessl András, Kiss Mátyás, Süttő István, Szalma Ferenc, Guba János, Sipos Balázs, Badrig István népfelkelők a 4-ik honvéd huszárezredben.

— **Az Urak Mária-Kongregációja** vasárnap reggel hét órakor közös szent áldozást tart a Szent Ferenc-rendiek templomában.

— **Van Szabadkának állatorvosa.** Szabadka tulajdonképpen állatorvos nélkül van. Az állatorvosok valamennyije katonai szolgálatra van bevonulva. Az állatállományt ezáltal érhető veszély elkerülése végett a hatóság érintkezésbe lépett a szabadkai huszárezredék állatorvosával, akik közül *Pelócs* Zoltán, 8-ik huszárezredbeli állatorvos (VIII ik kör, Lóng utca 64.) vállalkozott arra, hogy állatorvosi magánpraxist is folytat. Ugyszintén a 4-ik honvéd huszárezred állatorvosai is készenek mutatkoztak — gazdáik érdekében — magánpraxist folytatni.

— **Egy katonai bizonyítvány-hamisító körözése.** Bács megye több városában feltűnt már, hogy sok szabadságos katonának hamis igazoló lapja van. Kutattak a hamisító után, de nem sikerült megcsipni. Most egy Zomborban tartóztatott katona elárulta, hogy ki ez a hamisító. A katona vallomása szerint *Weisz* Dezső budapesti illetőségű katonaszökevény Budapesten, Zomborban és Szabadkán a vasuti állomásokon szokott polgári, vagy katonai tizedesi ruhában megjelenni és méhetlevelek, nyílt parancsok, szabadságolási jegyek, népfelkelési igazolványi lapok hamisításával katonai személyek részére rendszeresen foglalkozott. Ennek a katonának is 18 koronáért állított ki Zomborban a vasuti állomáson levő ven-

— Nem szabad eladni, nincs hozzá jogunk.

Megérkezik eközben a zoológus tanár véleménye: a tengerimalacok nem malacok. Az igazgatóság leír az állomásfőnököknek, hogy a tengerimalacok nem malacok, ez értesíti a címzettet, hogy a tengerimalacok nem malacok és fizessen. A címzett nincs meggyőzve, szerinte a tengerimalacok malacok. Közben a tengerimalacok szaporodnak, a címzett elutazott fürdőre. Mit tegyenek?

Szabály szerint visszaküldik a tengerimalacokat a feladónak. Már olyan sokan vannak, hogy négy vagonot töltenek meg. A feladó visszautasítja a tengerimalacokat. *Ő csak kettőt küldött s kétszázat kapott vissza. Nem fizeti a tartási díjat.* A vasut most zavarban van, mit tegyen annyi tengerimalaccal?

déglőben népfelkelési igazolványi lapot. A *Weisz* Dezső nevű szökevény után a legszélesebb körű nyomozást indították meg.

— **Egy kiló bab 2 korona 40 fillér.** A szabadkai vasuti állomáson ébren örökös esendőjárór tetten érte *Fehorcer* Henrik vonatfékezőt, amint reggel a Zombor felé indulásra várakozó személyvonat kezelő kocsijában elrejtett 2 zsákban száz kg búzát és 1 zsákban 59 kg fehér babot. Ezeket Eszék-re akarta csempészni. A búzát *Tóth* Gábor vasuti lámpakezelőtől vette 140 koronáért. (Jó drága buza!) A babot egy ismeretlen szegeci asszonytól vásárolta, kilóját 2 korona 40 fillérről. (Ez sem valami nagyon olcsó ár!) A búzát átadták a csendőrök a szabadkai városi raktárnak, arát lefoglalták, a csempésző vasutast pedig följelentették.

— **Ha a bérlő hanyag.** Sztanics Béla Békova-pusztai szállása tegeit. A szállás bérlője *Vujkovic* (Bukvics) Jakab volt. A padláson volt 22 métermázsas buza, 7 mm árpa, 10 mm zab, 30 kg bab, 15 kg só, 7 darab sonka, 12 kg szalonna, azonkívül szappan, faviillák, kapák és egy szánkó. A tűz amiatt keletkezett, hogy a kéményben meggyulladt a korom, mert már régóta nem tisztították. Most is a kémény mellett ütött ki a tűz. *Vujkovic* beismerte, hogy a mulasztás őt terheli, mert neki kellett volna a kéményt tisztíttatnia. Ezért gondatlanságból elkövetett tűz okozásáért följelentették a szabadkai kir. járásbírószágon.

— **Gabonacsempészes szállítási engedély nélkül.** *Kertész* Miksa gabonát akart csempészni váro sunkból. A csempészes azonban nem sikerült, mert a rendőrség tudomást szerzett *Kertész* szándékairól és törekvésében megakadályozták. *Kertész*nek tetteért ma kellett volna felelnie a rendőrségnek, ahol Szakadkáról való távolléte miatt képviselője *Deutsch* Herman jelent meg. *Kertészt* 50 korona pénzbírságra ítélték.

Felölös szerkesztőnk telefonszáma: **Palics 34.**

KORZO

MOZI

Péntek, szombat, vasárnap:

U

hajó hőse

dráma 5 felv. és a pompás kísérő műsor.

Előadások kezdete hétköznap 5 és 8, vasárnap 4,6, 8-kor

SPORT.

A Nemzeti Sport Club és Bácska mérkőzése.

Vasárnap délután pontban 4 órai kezdettel mérkőzik a Nemzeti Sport Club és Bácska futbalcsapata. A mérkőzés előreláthatóan Bácska vereségével fog végződni. E kombináció bár kissé hihetetlenül hangzik, de mégis el kell hinnünk, mert ezuttal a Nemzeti Sport Club teljes létszámmal rándul le Szabadkára. A budapesti csapat a II. osztály első helyezettjei közé tartozik.

Tekintettel az osztrák és magyar válogatott csapatok mérkőzésére a Nemzeti Sport Club teljes csapatát állíthatja ki, mert a fővárosban a vasárnapi napon érdemesebb mérkőzést a válogatott csapatokén kívül nem tartanak. **B. T.**

A szabadkai Esperantisták Labdarugó Köre.

A szabadkai esperantisták egyesülete a nemrégiben megszervezte futbalcsapatát. A csapat megszervezéséről értesítették is a Magyar Labdarugó Szövetséget, melynek mult heti tanácsülésén el is lett döntve az Esperantisták Labdarugó Körének sorsa. Erről egyébként — mint a sport hírlapok is jelentették — közölhetjük, hogy a M. L. Sz. a bemutatónak mérkőzésre az engedélyt megadta. M. L. Sz. nagy elfoglaltsága miatt azonban a hivatalos értesítés még mindig nem érkezett le s ezért a szabadkai E. L. K. bemutatónak mérkőzését, melyet most vasárnapra tervezett — repülönappal kapcsolatban — későbbre halasztották. **B. T.**

Főszerkesztő: *Pinterics* Károly igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: *Dr. Fontányi* József ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kisdóttai János, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezett könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

5. Október 6.

Loárverési hirdetés.

Folyó hó 8-án hétfőn a Máv. Üzlet-vezetőségi palota mögötti téren, Szabadkán a 8-ik huszárezredből származó lovak eladatnak. A vevők tartoznak előírt vásárlási igazolványt, melyet a főszolgabíró illetve a polgármester állít ki, előmutatni.
A lovak kötőfék nélkül vétetnek át.
Szabadka, 1917 október hó 4.
Katonai állomásparancsnokság.

A cs. és kir. 23. gyalogezred HADIALBUMA.

Szerkesztette:
Kun József Jenő tart. főhadnagy.

1050 harctéri kép és rajz, 100 érdekes cikk és vers.

A világháború első két évében kitüntetett és elesett 23. as hősök irásiban és képeiben megörökítve.

300 autogram uralkodóktól, hadvezérektől és ezredbeliektől.

A számos díszes kiállítású csoportképen több mint 3000 ezredbeli arcképe található.

Ara 20 kor. Megrendelhető: Kun József Jenő főhadnagynál, Táboriga posta 632.

SZÖRMÉKET
legszebben átalakít

KERTÉSZ MIKLÓS
divat szücs
Vörösmarty-utca 52. szám.

Jókarban levő **boroshordók kaphatók**
Nojcsék Gézánál
Telefon 222

Bérszántást vállal őszi vetés alá, ugyanott egy szecska- és daráló járgány eladó
Zeller József
fuvaros V., Bethlem-u. 946. Telefon 563

Egy jó házból való fiút **nyomdász tanoncnak** fizetéssel felvesz a **SZENT ANTAL** nyomda

NŐI KALAPOK

átmeleti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megőrzettek utólréhetetlen olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyiszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s műfajok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Használt tankönyveket magas áron vásárlunk, vagy ez évben szükségesre becsereéljük. Mielőbb vásárolja meg mindenki szükséges **iskolakönyveit** leszállított áron, amíg a készlet tart!

Tisztelettel
Lipsitz és Lampel
könyvkereskedés és antikvárium Rudas-utca, a Zsidó templom mellett. Telefon 604.

Gyárosok figyelmébe!
"IGNIARIS" szénelem
szabadalmazott lángélesztő-szer használata által fél sténmennység megtakarítható!

Az „Igniaris” vizet feloldva a szénelem a szénből. Ezáltal nemcsak a jó kőszén, hanem a koksz, barnaszén, lignit, turfa stb. tüdőanyag úgy kázanfűtésre mint kemencehevítésre válik alkalmassá. Nincsen salak, nincs többé fekete füst. Az „Igniaris” használata a kazán falaira semmiféle káros hatással nincs. Egy vaagon szén impregnálásához 2500 gramm szükséges.

Ara 100 korona.

Ennél kevesebbet nem szállítunk. Prospektust készséggel küldünk! A többek között a cs. és kir. osztrák Közvetlen Hivatal az 1917-18. évi fűtési óvadra nagyobb mennyiségű „Igniaris”-sal látta el magát, mert bebizonyosodott, hogy az „Igniaris” használata által a fűtőanyag elégsé-ge egyenletesebbé vált, jelentősen magasabb hőt fejlesztett és állandóan izzó parazsat tartott. Szervezetet keresünk magánüzemeltetők számára. Vidéki képviselőik kerestetnek.

Bardócz és Társa
Budapest, V. ker. Honvéd-utca 38. szám.

MENETREND

Budapestről érkező	délután 1:00	éjjel 8:01
	12:24	8:59
Budapestre ind.	délután 10:15	délután 1:55
	éjjel 12:45	éjjel 5:28
Zomborból érkező	délután 10:03	éjjel 10:11
Zomborra ind.	éjjel 6:14	éjjel 5:23
Ujvidékről érkező	délután 7:42	délután 1:21
Ujvidékre ind.	éjjel 11:50	délután 1:48
	éjjel 6:26	éjjel 4:44
Szegedről érkező	délután 7:42	délután 12:40
Szegedre ind.	éjjel 8:07	délután 6:15
	délután 1:30	éjjel 12:05
Cservenka—Gombosrói	éjjel 8:57	éjjel 4:42
Cservendka—Gombosra	éjjel 11:05	éjjel 4:38
Zentáról érkező	" 4:38	délután 9:02
Zentára ind.	" 9:26	éjjel 7:00
Bajáról érkező	" 5:05	" 7:45
Bajára ind.	" 7:45	" 5:05
Bácsalmásról érkező	délután 7:45	" 5:05

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 8-tól reggel 6-ig.

Ha régebbi lappéldányokat akar rendelni valaki, írja meg levélben, hány darab újság kell neki, küldjön be abban a levélben a **DELVIDEK** kiadóhivatalának annyiszor 6 fillérenyi levélbélyeget és mi azonnal küldjük címére a lapot, 5 újságért például küldjön egy 30 filléres bélyeget.

Akinek a **palicsi női fürdőben** még ruhája van, vigye el sürgősen minél előbb!

Viszkelettség, sömör, rüh
bajt leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Fleisch-féle** eredeti **"Barnaxsir"**.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Fleisch-féle kérjünk. Próbátétegy 1:60, nagy tétegy 3 kor. - család tétegy 9 korona. -

Kapható Szabadkán: Deesy Gyula „Szt. Teréz” c. városi gyógyszerárban i. kör Deák-utca, Kiskápolna mellett

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Otrkenica.
Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékátalap 2.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskére és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizettetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami ömleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi ére- és papírpénzeket és az összes egyéb értéket napi áron.

== **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || **Kibocsajt: 4 1/2 és 5% (utóbbiak 3% nyereménnyel)** pupilláris biztenságu, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZILEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Aruosztály. Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányu arató-, filkaszáló- és vetőgépeket, oséplőgépgarnitúrákat kukorica-kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szeoskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.